

Μεθοδολογία Επιστημονικής Έρευνας

Επιλογή και Προγραμματισμός Ερευνητικών Έργων -
Δεοντολογία

Πού βρίσκω ένα ερευνητικό θέμα;

Παραγωγή Ιδεών Έρευνας

Ορθολογική Σκέψη

Δημιουργική Σκέψη

Εξέταση δικών μας δυνατών και αδύναμων σημείων

Καταιγισμός ιδεών

Προηγούμενα έργα

Δέντρα σχετικότητας

Βιβλιογραφική έρευνα

Σημειωματάριο ιδεών

Ιδέες από τρίτους

Ανάλυση ΔΑΕΑ

Ποιό είναι ένα καλό ερευνητικό θέμα;

- Αναπτύσσει / βελτιώνει τις προσωπικές μας δεξιότητες
- Ικανοποιεί τις ακαδημαϊκές απαιτήσεις
- Έχουμε πρόσβαση στις απαραίτητες πληροφορίες
- Κάνει σωστή χρήση του διαθέσιμου χρόνου
- Λαμβάνει υπόψη τις δυνατότητες και τις εμπειρίες μας
- Εξυπηρετεί στόχους καριέρας

Ποιά είναι κακά θέματα;

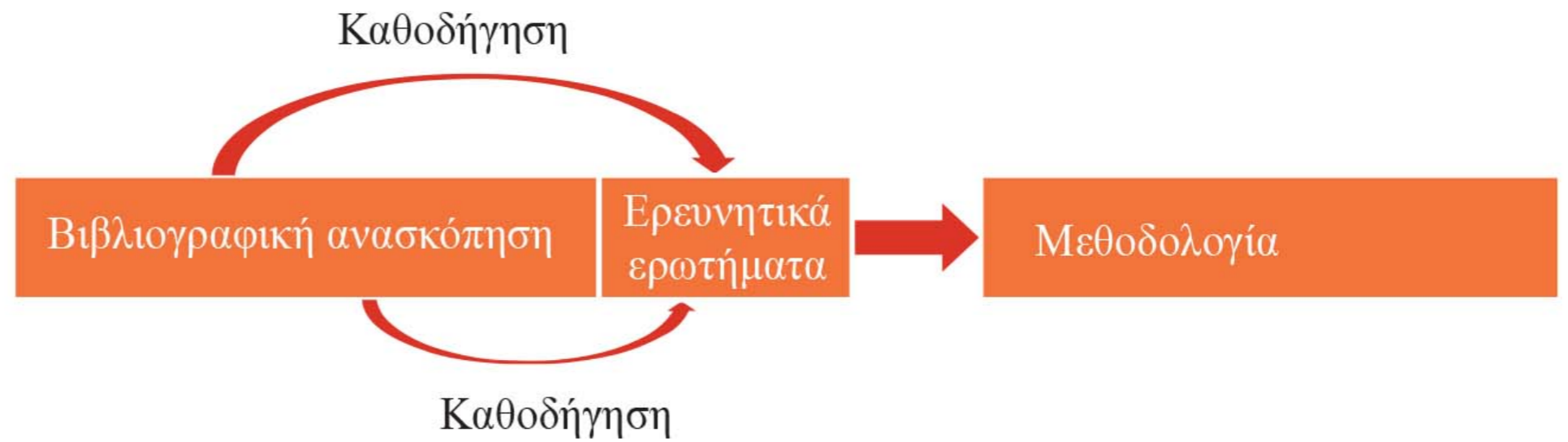
- Τα πολύ μεγάλα
- Τα τετριμμένα
- Αυτά που έχουν ελλείψεις σε υλικά και ανθρώπους
- Τα πολύ τεχνικά
- Αυτά που εξαρτώνται από άλλα έργα
- Τα αντιδεοντολογικά

Τα παρακάτω θέματα είναι αρκετά «μεγάλα». Δημιουργήστε πιο εστιασμένα

- Επικοινωνία στο χώρο εργασίας
- Συγχωνεύσεις και εξαγορές
- Υγιεινή και ασφάλεια
- Εφηβικές εγκυμοσύνες
- Νομοθεσία ισότητας στην εργασία

Τυπική δομή μιας ακαδημαϊκής πρότασης

- Εύρος προσεγγίσεων:
  - Συστηματική ανασκόπηση
  - Επαγωγική μελέτη - η βιβλιογραφία θα εξεταστεί αργότερα
  - Ανασκόπηση δείγματος / κεντρικών ιδεών

Ερευνητικά
ερωτήματα -
υποθέσεις

Ερευνητικά ερωτήματα

- **Σαφή**
- **Εστιασμένα**
- **Σύντομα - περιεκτικά**
- **Ικανής πολυπλοκότητας**
- **Βάσιμα και συζητήσιμα**
- **Τελειώνουν με ερωτηματικό!**

Ερευνητικά
ερωτήματα -
υποθέσεις

Παραδείγματα ερευνητικών ερωτημάτων

- **Μη Σαφές:** Πως μπορούν τα κοινωνικά μέσα δικτύωσης να περιορίσουν τις βλάβες που προκαλούν;
- **Σαφές:** Τί δράσεις πρέπει να αναλάβει το Facebook για να διαφυλάξει την ιδιωτικότητα των δεδομένων των χρηστών του;
- **Μη εστιασμένο:** Ποιά είναι τα αποτελέσματα της κλιματικής αλλαγής
- **Εστιασμένο:** Ποιά είναι η σημαντικότερη συνέπεια από το λιώσιμο των πάγων για τους πιγκουίνους της Ανταρκτικής;
- **Πολύ απλό:** Πως αντιμετωπίζουν οι ιατροί τον διαβήτη στις Η.Π.Α.
- **Ικανής πολυπλοκότητας:** Ποιοι παράγοντες μπορούν να προβλέψουν την ανάπτυξη διαβήτη και πως αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την πρόληψη της ασθένειας;

Ερευνητικά
ερωτήματα -
υποθέσεις

Παραδείγματα ερευνητικών ερωτημάτων

Ερώτημα	Τύπος ερωτήματος
Τί αλλαγές έχουν γίνει ως προς την κατανάλωση αλκοόλ τα τελευταία 10 χρόνια;	Περιγραφικό
Οδηγούν τα υψηλά επίπεδα κατανάλωσης αλκοόλ στην απουσία από την δουλειά;	Επεξηγηματικό
Γιατί υπάρχει αύξηση στην κατανάλωση αλκοόλ στον χώρο εργασίας;	Επεξηγηματικό
Ποιά είναι η κλίμακα και η αιτία της κατάχρησης αλκοόλ για τους παλαιότερους υπαλλήλους;	Διερευνητικό
Ποιά είναι η επίδραση της αυξανόμενης κατανάλωσης αλκοόλ στην απόδοση και στα ατυχήματα στην εργασία;	Ερμηνευτικό

Ερευνητικά
ερωτήματα -
υποθέσεις

Ερευνητικές υποθέσεις

- Ένα ερευνητικό ερώτημα σε ελέγξιμη μορφή, η οποία προβλέπει τη φύση της απάντησης
- Διατυπώνεται όταν:
  - Είναι δυνατόν να προβλεφθούν τα ευρήματα στο ερώτημα &&
  - Στηρίζεται η πρόβλεψη σε ένα ορθολογικό σύνολο προτάσεων ή θεωρία

Μεθοδολογία

- Ερευνητικός σχεδιασμός (Επαγωγικός ή Απαγωγικός, ποσοτικός ή ποιοτικός)
- Επιλογή ερευνητικής στρατηγικής (π.χ. πείραμα, δημοσκόπηση)
- Δειγματοληπτική προσέγγιση
- Συλλογή δεδομένων
- Ανάλυση δεδομένων
- Ποιότητα ανάλυσης (εγκυρότητα - αξιοπιστία)

Δεοντολογία

Ορισμός

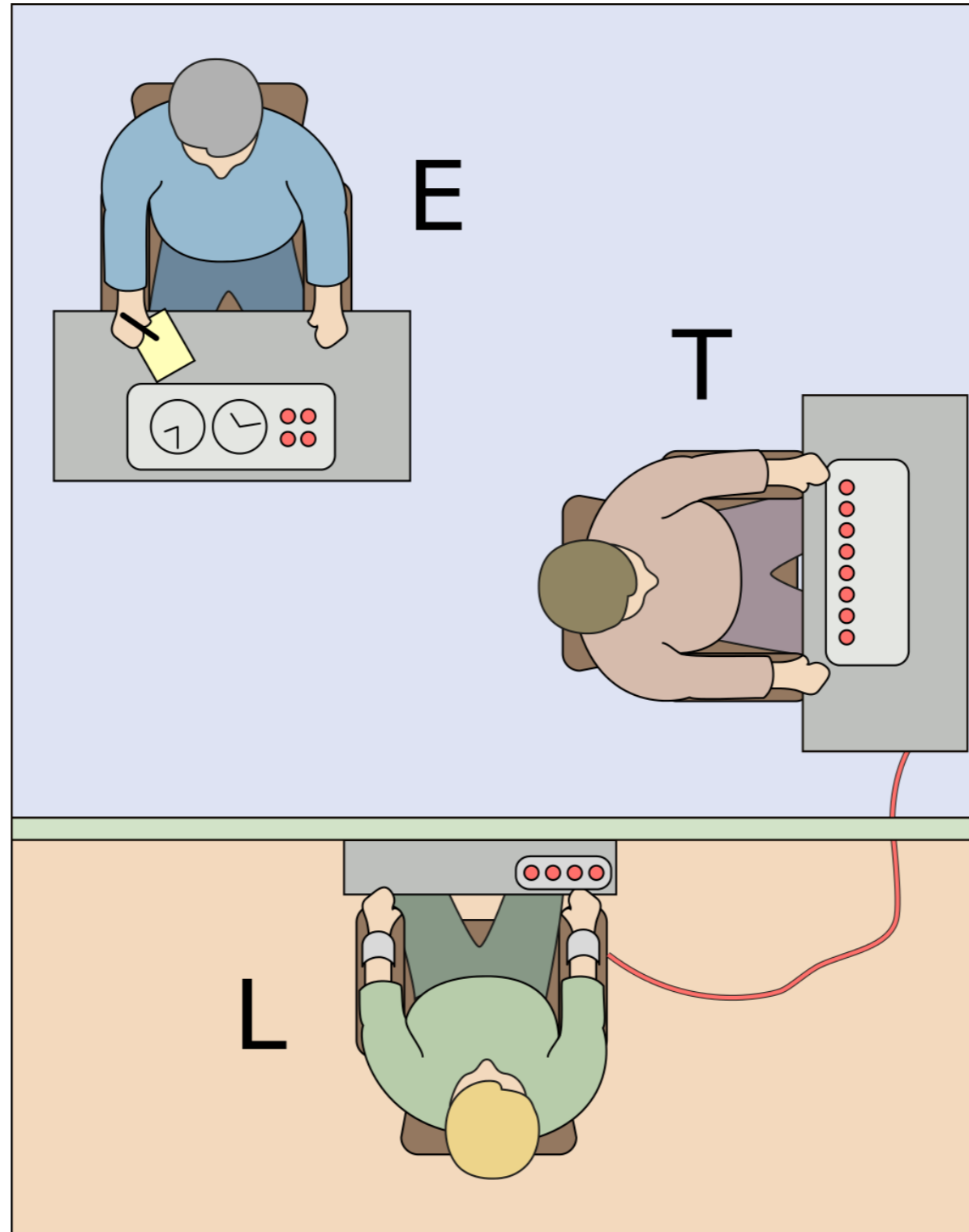
- Ένα σύνολο από ηθικές αρχές ή νόρμες που χρησιμοποιούνται για να καθοδηγήσουν τις ηθικές επιλογές της συμπεριφοράς και των σχέσεων με άλλους (Blumerg et al., 2005)
- Καθολική ή ενδεχομενική;
- Συνεπειοκρατική ή όχι;

Κώδικας της Νύρεμβέργης

1. Η **εθελοντική συναίνεση** του ανθρώπινου υποκειμένου είναι απολύτως απαραίτητη
2. Το πείραμα πρέπει να είναι τέτοιο ώστε να επιφέρει **γόνιμα αποτελέσματα** για το καλό της κοινωνίας, **μη επιτεύξιμα με άλλες μεθόδους** ή μέσα μελέτης, και δεν θα είναι εκ φύσεως τυχαίο ή άνευ χρησιμότητας.
3. Το πείραμα πρέπει να είναι σχεδιασμένο και βασισμένο στη γνώση του υπό μελέτη προβλήματος ώστε τα αναμενόμενα αποτελέσματα να **δικαιολογούν** τη διεξαγωγή του.
4. Το πείραμα πρέπει να διεξαχθεί με τέτοιο τρόπο ώστε να αποφευχθεί κάθε **άσκοπος φυσικός ή ψυχικός πόνος**, ή τραυματισμός.
5. Κανένα πείραμα δεν πρέπει να διεξαχθεί αν υπάρχει κάποια εκ των προτέρων αιτία να πιστεύουμε ότι θα προκληθεί **αναπηρία ή θάνατος**.
6. Το επίπεδο του κινδύνου που θα αναληφθεί δεν πρέπει ποτέ να ξεπερνά αυτό που καθορίζει η **ανθρωπιστική** σημασία του προβλήματος που προσπαθεί να λύσει το πείραμα.
7. Πρέπει να γίνουν οι κατάλληλες προετοιμασίες και να εξασφαλιστούν **οι επαρκείς υποδομές** για την προστασία του υποκειμένου του πειράματος από έστω και μικρές πιθανότητες τραυματισμού, αναπηρίας, ή θανάτου.
8. Το πείραμα πρέπει να διεξαχθεί αποκλειστικά από άτομα με την απαραίτητη **επιστημονική κατάρτιση**.
9. Κατά τη διάρκεια του πειράματος, το ανθρώπινο υποκείμενο πρέπει να έχει την **ελευθερία να τερματίσει** το πείραμα αν έχει φτάσει σε τέτοια φυσική ή ψυχική κατάσταση στην οποία οποιαδήποτε συνέχεια του πειράματος του φαίνεται αδύνατη.
10. Κατά τη διάρκεια του πειράματος, ο ερευνητής πρέπει να είναι προετοιμασμένος να **τερματίσει** το πείραμα σε οποιοδήποτε στάδιο, αν υπάρχει προφανής αιτία για να πιστέψει πως η συνέχεια του πειράματος είναι πιθανόν να προκαλέσει τραυματισμό, αναπηρία, ή θάνατο στο υποκείμενο του πειράματος.

Το πείραμα του Milgram

Δεοντολογικές Αρχές

Αποφυγή πρόκλησης
βλάβης στους
συμμετέχοντες

Διασφάλιση της εν
επιγνώσει συναίνεσης
των συμμετεχόντων

Σεβασμός στην
ιδιωτικότητα των
συμμετεχόντων

Αποφυγή
παραπλάνησης

Εν επιγνώσει συναίνεση σε δημοσκοπήσεις

- Ενημέρωση για:
  - Τον σκοπό της έρευνας.
  - Τον φορέα που τη διεξάγει.
  - Τον τρόπο επιλογής των ερωτώμενων.
  - Το είδος της πληροφορίας που αναζητείται.
  - Τον χρόνο που απαιτείται για τη συμπλήρωση του.
  - Πως η συμμετοχή στη μελέτη είναι εθελοντική.
  - Πως η απάντηση όλων των ερωτήσεων είναι εθελοντική.
  - Ποιος θα έχει πρόσβαση στα δεδομένα μετά τη συλλογή τους.
  - Πως διασφαλίζεται η ανωνυμία των συμμετεχόντων.
  - Πως πρέπει να επιστραφεί το ερωτηματολόγιο και αν υπάρχει προθεσμία παράδοσης

Λίστα ελέγχου δεοντολογικών ζητημάτων

Ιδιωτικότητα

Υποσχέσεις και
ανταπόδοση

Εκτίμηση
κινδύνου

Εμπιστευτικό-
τητα

Εν επιγνώσει
συναίνεση

Πρόσβαση και
ιδιοκτησία
δεδομένων

Ψυχική υγεία
ερευνητή

Συμβουλή